

ZAKON O DOPUNI ZAKONA O INSPEKCIJSKOM NADZORU

Član 1

U Zakonu o inspeksijskom nadzoru („Službeni list RCG“, broj 39/03 i „Službeni list CG“, br. 76/09, 57/11, 18/14, 11/15, 52/16 i 84/24) u članu 14 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„Ovlašćenja iz stava 1 ovog člana inspektor ima i u vršenju inspeksijskog nadzora u stanu i drugim prostorijama po naredbi suda, u skladu sa zakonom kojim se uređuju prekršaji.“

Član 2

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

O B R A Z L O Ž E N J E

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana 16 Ustava Crne Gore, kojom je predviđeno da se zakonom, u skladu sa Ustavom, pored ostalog, uređuju način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda i nadležnost organa vlasti i postupak pred tim organima.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ovim zakonom vrši se usklađivanje Zakona o inspekcijskom nadzoru sa Predlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prekršajima. Pomenutim Predlogom zakona propisuje se mogućnost organima inspekcijskog nadzora da, u vršenju svojih ovlašćenja i u cilju nesmetanog vršenja inspekcijskog nadzora, mogu od suda da zahtijevaju izdavanje naredbe za ulazak u stan i druge prostorije.

Tako je Predlogom zakona o dopuni Zakona o inspekcijskom nadzoru propisano da inspektori ovlašćenja koja imaju shodno Zakonu o inspekcijskom nadzoru, donošenjem ovog zakona imaju i u vršenju inspekcijskog nadzora u stanu i drugim prostorijama po naredbi suda, u skladu sa zakonom kojim se uređuju prekršaji.

Naime, Ustavom Crne Gore propisano je da je stan nepovrediv, te da niko ne može bez odluke suda ući u stan ili druge prostorije protiv volje njegovog držaoca i u njima vršiti pretres. Ovaj ustavni postulat umnogome umanjuje efikasnost utvrđivanja pojave nelegalnog rada. Imajući u vidu ovo, prilikom sprovođenja inspekcijskog nadzora inspektori nijesu u mogućnosti da izvrše inspekcijski nadzor u stanovima i drugim prostorijama, jer ih držaoci stanova u tome onemogućavaju, tj. neće da otvore vrata pokrivajući se ovim ustavnim načelom.

Dakle, osim kontrole registrovanih privrednih subjekata u pogledu pravilne primjene zakona, tj. propisanih obaveza u vršenju djelatnosti, potrebno je onemogućiti poslovanje nelegalnih, kako bi se legalni zaštitili od neloyalne konkurencije i spriječilo nanošenje štete budžetu (državnom i lokalnom), a istovremeno zaštitilo zdravlje ljudi, životne sredine, prava potrošača i druge vrijednosti koje predstavljaju javni interes.

S toga je u odnosu na ulogu inspekcije u suzbijanju sive ekonomije na tržištu, neophodno obezbijediti uslove za nesmetani nadzor i u stanovima i prostorijama u kojima se određene djelatnosti obavljaju potpuno nelegalno, a to su stanovi, kuće, garaže, pomoćni i drugi privatni objekti, koji su zaštićeni gore pomenutim načelom, a kada su u pitanju radnje koje imaju obilježja prekršaja.

Potrebno je pomenuti da je članom 266 stav 1 Krivičnog zakonika Crne Gore nedozvoljeno bavljenje privrednom djelatnošću propisano kao krivično djelo pa, ukoliko postoje osnovi sumnje da je isto izvršeno, samo je državni tužilac nadležan da podnese zahtjev sudu za izdavanje naredbe za pretresanje stana, drugih prostorija, pokretnih stvari i lica.

Navedenom dopunom Zakona o prekršajima, brisanjem člana 266 stav 1 Krivičnog zakonika Crne Gore, te propisivanjem nedozvoljenog bavljenja privrednom djelatnošću kao prekršaja unutar Zakona o sprječavanju nelegalnog poslovanja, daje se mogućnost inspektorima da vršenjem svojih ovlaštenja, a ukoliko subjekt nadzora ne dozvoli vršenje inspeksijskog nadzora unutar stana ili drugih prostorija gdje postoji osnovana sumnja da se obavlja nelegalna djelatnost, podnesu sudu za prekršaje zahtjev za izdavanje naredbe za ulazak u stan i druge prostorije kako bi nesmetano izvršili inspeksijski nadzor.

Potreba za propisivanjem ovoga proizilazi i iz Reformske agende Crne Gore 2024-2027, konkretno iz podoblasti 1.1. Poslovno okruženje, reforme 1.1.5. Reforma inspeksijskih službi; Unapređenje integriteta, efikasnosti i performansi inspeksijskih službi i smanjenje neformalne ekonomije, koraka 2 Poboljšanje zakonodavnog okvira i fokusiranje na neformalnu ekonomiju. Usvojiti i sprovesti izmjene Zakona o prekršajima, Zakona o inspeksijskom nadzoru, Zakona o sprječavanju nelegalnog poslovanja, kao i Krivičnog zakonika Crne Gore, radi pojačanja nadzora nad inspektorima (uključujući pravo ulaska u stambene prostorije gdje se sumnja da se obavljaju neregistrovane djelatnosti).

Shodno Zakonu o državnoj upravi i Uredbi o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sprovođenju javne rasprave u pripremi zakona i strategija, o Nacrtu ovog zakona biće sprovedena javna rasprava, kako bi zainteresovana javnost mogla biti uključena u kreiranju ovih bitnih zakonskih rješenja kroz dostavljanja primjedbi, predloga i sugestija na tekst zakona.

III USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Ne postoje izvori prava Evropske unije, niti potvrđene međunarodne konvencije, sa kojima je potrebno usaglasiti ovaj zakon.

IV OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Odredbom člana 1 propisano je da inspektori ovlaštenja koja imaju shodno Zakonu o inspeksijskom nadzoru, donošenjem ovog zakona imaju i u vršenju inspeksijskog nadzora u stanu i drugim prostorijama po naredbi suda, u skladu sa zakonom kojim se uređuju prekršaji.

Odredbom člana 2 propisano je da ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

V FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Sprovođenje Zakona o dopuni Zakona o inspeksijskom nadzoru neće zahtijevati dodatna finansijska sredstva iz Budžeta Crne Gore.